Starosta Powiatu Brzeskiego
ul. Robotnicza 20, 49-300 Brzeg
centrala tel. (+48) 77 444 79 00 (do 02)
www.brzeg-powiat.pl

OR.1431.25.2023 Brzeg, 18 października 2023 r.

Sz. P.
Aleksandra Kondracka
[redacted]

Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), odpowiadając na postawione przez pytania (wniosek o dostęp do **informacji publicznej**) w skardze z 19 września 2023 r., po uzyskaniu informacji z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu (PCPR.0420.1.2023), uprzejmie informuję, co następuje.

Jednocześnie na podstawie art. 13 ust. 2 powiadamiam o tym, że informacja publiczna nie mogła być udostępniona w ustawowym terminie 14 dni ze względu na wielość wątków poruszonych przez Panią w piśmie z 19 września 2023 r., spotkanie umówione na Pani wniosek na 6 października 2023 r. i czas konieczny do zgromadzenia poniższych informacji.

Samą skargę z 19 września 2023 r. według kompetencji rozpatrzy Rada Powiatu Brzeskiego, po zbadaniu przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Powiatu Brzeskiego.

Równolegle otrzyma Pani zawiadomienie o przekazaniu skargi do Rady Powiatu, jak i o przesunięciu terminu jej załatwienia przez Radę.

Ad 1. „Kto (imiennie) w sobotę 16.07.2022 roku pełnił dyżur telefoniczny w PCPR w Brzegu? W jaki sposób ustalił oraz na czyje zlecenie umieszczenie Amelie o w domu dziecka? W jaki sposób doszło do przekazania dokumentacji związanej ze sprawą i w jakim terminie? Czy placówka PCPR została we właściwy sposób poinformowana o sytuacji alarmowej (bo tak rozumiem działania na telefon w weekend)? Czy zostało wydane skierowanie do placówki – kto je wydał oraz w jaki sposób i komu doręczył?"

W dniu 16 lipca 2022 r. dyżur w Sądzie Rejonowym w Brzegu pełniła sędzia Dorota Matkowska, która w tym dniu telefonicznie skontaktowała się z Zastępcą Dyrektora Dorotą Puszczewicz, informując o potrzebie zabezpieczenia małoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Zastępca Dyrektora była osobą decyzyjną w kwestii wskazania miejsca w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Wobec konieczności znalezienia wolnego miejsca, Zastępca Dyrektora rozpoczęła rozeznanie możliwości zabezpieczenia małoletniej poprzez kontakt telefoniczny ze wszystkimi placówkami na terenie powiatu brzeskiego. Na ten czas, jedyne wolne miejsce było w placówce w Skorogoszczy i taka informacja zwrotna została przekazana do Sądu Rejonowego w Brzegu. Jest to standardowa procedura w takim przypadku.

Podstawą do umieszczenia małoletniej było postanowienie – zabezpieczające wydane przez Sąd Rejonowy w Brzegu z dnia 16 lipca 2022 r. sygn. akt: III Nsm 115/20 i był to jedyny dokument, który został przesłany do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu. Data wpływu do organu to dzień 21 lipca 2022r.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. 2011 Nr 292, poz. 1720), dziecko przyjmowane w trybie interwencyjnym placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego przyjmuje bez skierowania.

Ad 2. „Jakie sytuacje mogą być uznane przez PCPR za alarmowe i jak wygląda procedura przyznania miejsc w domu dziecka?"

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426, z późn. zm., dalej: ustawa) umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej co do zasady następuje na podstawie orzeczenia sądu. Ustawodawca przewidział także tzw. tryb interwencyjny określony w art. 103 ustawy, zgodnie z treścią którego: *„1. Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki.*
2. Do placówki, o której mowa w ust. 1, dziecko przyjmuje się:
1) na podstawie orzeczenia sądu;
2) w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną;
3) na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej lub umieszcza się dziecko w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej". Między innymi takie sytuacje są dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu uznane za alarmowe. W pierwszej kolejności miejsce jest poszukiwane na terenie powiatu brzeskiego. Jeśli żadna placówka nie posiada wolnych miejsc, pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu kierują zapytania do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie całego kraju.

Ad 3. „Po dniu zdarzenia, podczas mojego spotkania w PCPR z ówczesną dyrektor Bożeną Łucyszyn, wyraziła ona swój niepokój i zdziwienie tego rodzaju rozstrzygnięciem, uznając je za mało zasadne. W związku z tym napisała ona list do SR w Brzegu, aby ten rozważył zmianę podjętej decyzji. Jak zatem jest to możliwe, że w dniu interwencji 16.07.2022 podjęto tak drastyczne kroki, jeśli sama dyrekcja placówki uznała je za zbyt daleko idące i niepotrzebne?"

Decyzja o zabezpieczeniu małoletniej poprzez umieszczenie jej w instytucjonalnej pieczy zastępczej typu dom dziecka została wydana przez Sąd Rejonowy w Brzegu. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu nie jest organem, który decyduje o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej ani stosowaniu środków zabezpieczających, określonych w przepisach krajowych i międzynarodowych.

Ad 4. „Na podstawie jakiego rozporządzenia czy innej podstawy prawnej możliwe jest umieszczenie dziecka w domu dziecka jako „przechowalni"? (bo w taki sposób ten rodzaj interwencji objaśnił SR w Brzegu w treści uzasadnienia swojej decyzji)"

Podstawą prawną jest rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27.11.2003r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (dalej rozporządzenie Bruksela II bis) a także art. 755 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm., dalej: KPC).

Zgodnie z art. 20 ww. rozporządzenia:
„1. W przypadkach niecierpiących zwłoki sądy państwa członkowskiego stosują, niezależnie od przepisów niniejszego rozporządzenia, środki tymczasowe przewidziane w prawie tego państwa członkowskiego, włącznie ze środkami zabezpieczającymi, w odniesieniu do osób lub mienia znajdujących się w tym państwie, nawet jeśli na podstawie niniejszego rozporządzenia rozpoznanie sprawy co do istoty należy do jurysdykcji sądu innego państwa członkowskiego.
2. Środki, o których mowa w ust. 1, tracą moc, gdy sąd państwa członkowskiego, do którego jurysdykcji należy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem rozpoznanie sprawy co do istoty, podjął środki, które uważa za właściwe".

Zgodnie natomiast z art. 755 § 1 pkt 4 KPC: *„Jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może:*
(...)
4) uregulować sposób roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi i kontaktów z dzieckiem"

Ad a) „czy Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Skorogoszczy (Dom Dziecka) działa jako Centrum Mediacyjne. Jaka jest rola i zakres działania ośrodka o takim charakterze ? Proszę o podanie danych osobowych mediatorów zatrudnionych w placówce wraz z ich kwalifikacjami zawodowymi?"

Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Skorogoszczy (dalej Centrum) powstało na mocy Uchwały NR XXXIX/277/22 Rady Powiatu Brzeskiego z dnia 26 maja 2022r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Skorogoszczy i nadania jej statutu w dniu 31 maja 2022r. Centrum jest jednostką obsługującą dla następujących jednostek obsługiwanych:
- placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom Nad Rzeką",
- placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego „Zielony Dom". Centrum zapewnia jednostkom obsługiwanym kierownictwo oraz wspólną obsługę organizacyjną, administracyjną, rachunkową, finansową i kadrowo-płacową.

Centrum nie działa jako ośrodek mediacyjny. W Centrum nie są zatrudnione osoby na stanowisku mediatora.

Ad b) „Dlaczego Amelia została skierowana do placówki od dnia 09.09.2023 na czas nieokreślony a nie na terminy wskazane pismem z dnia 23.08.2023 przez SR w Brzegu?"

Skierowanie do placówki opiekuńczo-wychowawczej w Skorogoszczy zostało wydane na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Brzegu III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 16 lipca 2022r. sygnatura akt: III Nsm 115/20, wydanego w trybie zabezpieczenia na podstawie art. 755 § 1 pkt 4 KPC. Orzeczenie jest skuteczne i wykonalne. Umieszczenie w pieczy zastępczej ma charakter tymczasowy. Przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie przewidują możliwości skierowania małoletniego do placówki opiekuńczo-wychowawczej na poszczególne dni.

Ad c) „Jaka jest podstawa prawna wykorzystywania polskiej placówki jakim jest Dom Dziecka do współpracy transgranicznej w zakresie „Centrum Mediacyjnego"? Kto w ramach współpracy międzynarodowej nadzoruje te działania?"

Podstawą prawną jest Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27.11.2003r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 a także art. 755 KPC. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu nie posiada wiedzy na temat tego, kto w ramach współpracy międzynarodowej pełni nadzór nad sprawą.

Ad d) „Jak wygląda procedura uzyskania zgody na umieszczenie dzieci w ramach współpracy międzynarodowej w domach dziecka, zgodnie z art. 56 Rozporządzenia Bruksela II bis?"

W niniejszej sprawie nie ma zastosowania art. 56 Rozporządzenia Bruksela II bis. Podstawą umieszczenia małoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest art. 20 ww. rozporządzenia, zgodnie z treścią którego:
„1. W przypadkach niecierpiących zwłoki sądy państwa członkowskiego stosują, niezależnie od przepisów niniejszego rozporządzenia, środki tymczasowe przewidziane w prawie tego państwa członkowskiego, włącznie ze środkami zabezpieczającymi, w odniesieniu do osób lub mienia

znajdujących się w tym państwie, nawet jeśli na podstawie niniejszego rozporządzenia rozpoznanie sprawy co do istoty należy do jurysdykcji sądu innego państwa członkowskiego.
2. Środki, o których mowa w ust. 1, tracą moc, gdy sąd państwa członkowskiego, do którego jurysdykcji należy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem rozpoznanie sprawy co do istoty, podjął środki, które uważa za właściwe".

Ad e) „Czy pracownik domu dziecka może starać się o umieszczenie dziecka w placówce odbierając dziecko pod przymusem w asyście kuratorów i policji? Czy ma prawo naruszyć nietykalność cielesną dziecka?"

Pracownik placówki opiekuńczo-wychowawczej nie jest uprawniony do przymusowego odbioru dziecka. Zgodnie z punktem II. Postanowienia Sądu Rejonowego w Brzegu z dnia 16 lipca 2022r. sygn. akt: III Nsm 115/20 – matka małoletniej została zobowiązana do niezwłocznego wydania w dniu 16 lipca 2022r. dziecka pracownikowi placówki Pani Joannie Motyka. Punkt III. wyżej przywołanego orzeczenia daje uprawnienia kuratorowi sądowemu do przymusowego odebrania małoletniej. Pracownik placówki opiekuńczo-wychowawczej nie ma prawa naruszać nietykalności osobistej dziecka.

Ad f) „Jeśli faktycznie w Skorogoszczy znajduje się centrum mediacyjne to czy jest ono w jakikolwiek sposób połączone z domem dziecka? Gdzie zabezpieczone są miejsca noclegowe dla dzieci doprowadzanych na mediacje? Ile miejsc noclegowych jest przeznaczonych w ramach takiej działalności?"

W Skorogoszczy znajdują się dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze tj. placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego „Dom Nad Rzeką" oraz placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego „Zielony Dom". Są to jednostki obsługiwane przez Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych. W Skorogoszczy nie znajduje się centrum mediacyjne. Placówki przeznaczone są dla 14-stu wychowanków każda. Łącznie placówki posiadają 28 miejsc. Placówki nie posiadają wyodrębnionych miejsc noclegowych dla dzieci skierowanych na mediacje.

Ad g) „Zwyczajowa procedura umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej czy instytucjonalnej zakłada w pierwszej kolejności znalezienie dziecku rodziny zastępczej wśród osób najbliższych – Czy PCPR podjął kiedykolwiek takie działania? Jeśli nie, to z jakiego powodu?"

Sąd Rejonowy w Brzegu pismem z dnia 19 lipca 2022 r. doręczył do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu odpis orzeczenia z dnia 16 lipca 2022 r. sygn. akt: III Nsm 115/20. Zgodnie z treścią postanowienia zabezpieczającego Sąd postanowił:
„ I. na czas toczącego się postępowania udzielić zabezpieczenia i małoletnią Amelie Cools, ur. [redacted] we Wrocławiu umieścić w instytucjonalnej pieczy zastępczej typu dom dziecka. (...)"

Z uwagi na jasne wskazanie przez Sąd instytucjonalnej formy pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu nie było zobowiązane do wszczęcia poszukiwań i wskazania miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej.

STAROSTA
Jacek Monkiewicz

Załącznik: informacja o przetwarzaniu danych osobowych.

INFORMACJA O DANYCH OSOBOWYCH

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016 s. 1, L 127 z 23.05.2018 s. 2 i L 74 z 04.03.2021 s. 35) informuję, że:

1) **administratorem** Pani/Pana danych osobowych jest Starosta Powiatu Brzeskiego z siedzibą w Brzegu 49-300, przy ul. Robotniczej 20; tel. 77 444 79 00; e-mail starostwo@brzeg-powiat.pl;
2) z **Inspektorem Ochrony Danych** w Starostwie Powiatowym w Brzegu można skontaktować się pod nr tel. 77 444 79 34, adres jw.; e-mail odo@brzeg-powiat.pl
3) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane są w **celu** udostępnienia informacji publicznej na wniosek, tj. na podstawie obowiązku wynikającego z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), art. 63 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803), art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164) oraz § 57 pkt 1, § 40 ust. 3 pkt 4 i § 61 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 i Nr 27, poz. 140);
4) podanie danych osobowych jest **wymogiem** ustawowym i niezbędnym do realizacji ww. celu;
5) Pani/Pana dane osobowe mogą być **przekazane** wyłącznie podmiotom uprawnionym do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa, tj. sądom, organom ścigania, instytucjom publicznym, oraz podmiotom, z którymi współpracuje Administrator: dostawcy systemów informatycznych wykonujących czynności związane z utrzymaniem systemu, w których przechowywane są dane, dostawcy poczty elektronicznej, podmioty zapewniające asystę i wsparcie techniczne dla systemów informatycznych;
6) Pani/Pana dane nie będą przekazywane do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej;
7) Pani/Pana dane osobowe przechowywane będą w **czasie** określonym przepisami prawa, zgodnie z instrukcją kancelaryjną określoną przez Prezesa Rady Ministrów (Premiera), tj. 5 lat; dyrektor właściwego archiwum państwowego może odmówić wydania zgody na brakowanie, wówczas przechowywane będą wieczyście;
8) Pani/Panu przysługuje **prawo** do dostępu do swoich danych, prawo do uzyskania kopii tych danych, sprostowania danych, ograniczenia przetwarzania, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, usunięcia danych oraz przenoszenia danych w przypadkach określonych w art.15 – 22 RODO;
9) Pani/Panu przysługuje prawo wniesienia **skargi** do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych na adres: 00-193 Warszawa, ul. Stawki 2, w przypadku uznania, że przetwarzanie ich danych osobowych narusza przepisy RODO;
10) dane osobowe nie będą podlegały wyłącznie zautomatyzowanemu przetwarzaniu przy podejmowaniu decyzji i nie będą podlegały profilowaniu.